

Ang Sulat Sa Mga **Hebreo**

Ang Pang-una nga Hambay

Ini nga libro hay gingsulat para sa mga nagatuo nga Hebreo nga nakakaagi ning mga kasakit tungod sa inda pagtuo kay Kristo kag namimiligro nga matintar nga magtalikod sa ginapatihan ng Kristianismo. Ginapakusog ng nagsulat ang inda tagipusuon para maglig-on sa pagtuo. Ginghimò niya ini paagi sa pagpamatuod nga si Hesu-Kristo ang nagauna kag nagatapos sa pagdyagan pakadto sa pagtuo sa Dios. Tatlo ang kamatuuran nga iya gingsulat diri:

(1) Si Hesus ang wayà katapusan nga Ungà ng Dios, nga nagasunod gid sa Dios nga Tatay paagi sa pagpapakasakit nga iya gingtiis.

(2) Gingpakilaya ng Dios nga si Hesus ang wayà katapusan nga parì, mas mataas sa mga parì sa Lumà nga Kasugtanan. Bilang Ungà ng Dios, si Hesus hay mas mataas sa tanan nga mensahiro ng Dios sa Lumà nga Kasugtanan.

(3) Paagi kay Hesus, ang mga nagatuo hay naluwas na sa kasal-anan, kahadlok kag kamatayan. Bilang pinakapunò ng mga parì, si Hesus hay nagatao ning matuod nga kaluwasan nga imaw ang katuparan ng mga rituwal kag mga hayop nga ginahalad sa altar, sunò sa relihiyon ng mga Hebreo.

Sa pagmitlang sa mga halimbawà ng nagatuo ng pila ka kilaya nga mga tawo sa kasaysayan ng Israel (Kapitulo 11), ginapasayod ng nagsulat sa mga nagabasa nga magkabuhì sinda nga matutom, isentro kay Hesus ang panirò, kag tiison ang abir ano nga kahugaan kag mga kasakit nga puydi ninda nga masayangan. Ang pangkatapusan ng ini nga sulat hay ang mga laygay kag mga bilin.

Mga Suyod

I. Ang Pagtunà: si Kristo ang Bilog nga Mensahi ng Dios (1:1-4)

II. Ang Ungà ng Dios hay Pinakapunò ng mga Parì (1:5-2:18)

a. Si Kristo hay mas Mataas kaysa sa mga anghel (1:5-14)

b. Ang Una nga Paandam (2:1-4)

k. Si Kristo Pinakapunò ng mga Parì kag Manluluwas (2:5-18)

- III. Si Kristo hay Masaligan kag Matutom (3:1-5:10)
 - a. Si Kristo hay mas Mataas kay Moises (3:1-6)
 - b. Ang Pagduha nga Paandam (3:7-4:13)
 - k. Si Kristo hay Matutom (4:14-5:10)
- IV. Si Kristo hay Pinakapunò ng mga Parì (5:11-7:28)
 - a. Ang Pagtatlo nga Paandam (5:11-6:20)
 - b. Si Kristo hay mas Mataas kay Melkizedek (7:1-28)
- V. Ang Pagserbisyo ng Pinakapunò ng mga Parì (8:1-10:18)
 - a. Mas Maayo ang Kasugtanan ni Kristo (8:1-13)
 - b. Mas Maayo ang Paghalad ni Kristo (9:1-10:18)
- VI. Ang Pagtudlò parti sa Pagtuo (10:19-12:13)
 - a. Ang Pag-upat nga Paandam (10:19-39)
 - b. Ang Mahihimò ng Pagtuo (11:1-40)
 - k. Dapat Matipay ang Nagatuo sa Pagtuo (12:1-13)
- VII. Ang mga Pang-ulihì nga Laygay (12:14-13:21)
 - a. Ang Pag-upat nga Paandam (12:14-29)
 - b. Ang Iba-iba nga Pagtudlò (13:1-17)
 - k. Ang Pangabay sa Pangamuyo (13:18-21)
- VIII. Ang Pangkatapusan nga mga Bilin (13:22-25)

Ang Mensahi ng Dios Paagi sa Iya Ungà

1 ¹ Nang una, naghambay ang Dios sa aton mga kalulo-lulohan sa madamò nga paagi kag iba-iba nga tyempo, paagi sa mga mensahiro ng Dios. ² Pero ining ulihì nga mga adlaw, naghambay siya sa aton paagi sa iya Ungà. Paagi sa iya, ginghimò ng Dios ang kalangitan kag kalibutan. Siya da ang gingpilì ng Dios nga maging tag-iyà ng tanan nga butang. ³ Sa iya mismo makikità ang gahom ng Dios nga nagahayag, kag kung sin-o ang Dios imaw da ang Ungà. Siya imaw ang nagapamahayà ng tanan nga butang sa kalangitan kag kalibutan sunò sa iya plano paagi sa iya makagagahom nga hambay. Pagkatapos nga nalimpyo niya ang mga salà ng tawo, nagpungkò siya sa tuo ng Makagagahom nga Dios didto sa langit. ⁴ Ngani naging mas mataas ang Ungà ng Dios kaysa sa mga anghel, imaw da nga mas ginatahod ang pangayan nga gingtao sa iya kaysa sa inda.

Ang Ungà ng Dios hay Mas Mataas kaysa sa mga Anghel

⁵ Kay tunà pa nang una, wayà gid ning anghel nga gingsilingan ng Dios,

- “Ikaw ang akon Ungà,
kag niyan ipakilaya ko nga ako ang imo Amay.”^a
Kag wayà da naghambay ang Dios parti sa abir kanin-o nga anghel,
“Ako hay maging iya Amay,
kag siya hay maging akon Ungà.”^b
- ⁶ Kag pag day-on ng Dios ang iya panganay nga Ungà diri sa kalibutan liwat, naghambay siya,
“Ang tanan nga anghel ng Dios dapat magsamba sa iya.”^c
- ⁷ Parti sa mga anghel, naghambay ang Dios,
“Ginahimò ng Dios ang iya mga anghel nga pareho sa hangin,
kag ang iya mga ulipon nga pareho sa nagadabadaba nga kalayo.”^d
- ⁸ Pero sa iya Ungà, naghambay siya,
“O Dios, ang imo gingharian hay wayà gid ning katapusan,
kag matarong ang imo pagdumaya sa imo gingharian.
⁹ Naluluyag ka sa matarong, pero nauugot ka sa malain.
Nganì gingpili ka ng Dios, nga imo Dios,
kag gingtaw-an ka ning kalipay nga subra kaysa sa gingtao niya sa imo mga kaibahan.”^e
- ¹⁰ Nagsiling pa gid siya parti sa iya Ungà,
“Sa pagtunà ikaw, Ginoo, imaw ang naghimò ng kalibutan,
kag ang kalangitan hay ginghimò ng imo mga kamot.
¹¹ Ang mga ini hay magakaduyà, pero magapadayon ka abir san-o.
Ang tanan magalumà pareho sa barò.
¹² Kag pareho sa pangdoble nga noog tipigon mo ang kalangitan
kag kalibutan; o pareho sa barò, ilisan mo ang mga ini.
Pero ikaw, imaw gihapon, wayà nagaguyang kag wayà da ning kamatayon.”^f
- ¹³ Tunà pa nang una, wayà gid ning anghel nga gingsilingan ng Dios,
“Pungkò diri sa akon tuo hasta mapasukò ko sa imo ang imo mga kaaway.”^g

^a1:5a Basaha sa Salmo 2:7.

^b1:5b Basaha sa 2 Sam. 7:14; 1 Cro. 17:13.

^c1:6 Basaha sa Deu. 32:43.

^d1:7 Basaha sa Salmo 104:4.

^e1:8-9 Basaha sa Salmo 45:6-7.

^f1:10-12 Basaha sa Salmo 102:25-27.

^g1:13 Basaha sa Salmo 110:1.

¹⁴ Dì ba ang tanan nga anghel hay mga miyugserbisyo nga espiritu nga ginasugò ng Dios, agud magbulig sa mga tawo nga magbaton ning kaluwasan?

Dapat Dahanan ang Parti sa Kaayo-ayo nga Kaluwasan

2¹ Ngani kahinangyan naton nga mas dahanan pa gid ning maayo ang mga kamatuuran nga aton nabatian agud indì kita ianod.
² Tungod sa Kasuguan nga gingpadaya paagi sa mga anghel hay napamatuuran nga ipiktibo gid, kag ang kada isa nga naglabag kag nagsuway diri hay gingparusahan sunò sa iya nahimò nga salà,
³ sigurado gid nga kita hay indì da makaluwas sa parusa kung wayà naton ginapanginanuha ining kaayo-ayo nga kaluwasan nga wayà gid ning kapareho. Ang Ginoo imaw ang una nga nagpasayod ng ini nga kaluwasan, kag gingpamatuuran ini sa aton ng mga tawo nga nakabati sa iya. ⁴ Kag gingpamatuuran pa gid ini ng Dios paagi sa mga tandà kag makatitingaya nga mga butang; sa iba-iba nga mga milagro kag sa pagpanao ng Espiritu Santo sunò sa iya kabubut-on.

Ang Pagpaubos ni Kristo kag Pagtahod sa iya

⁵ Niyán, parti sa paabuton nga kalibutan nga ginahambay namon, bukon ang mga anghel ang ibutang ng Dios nga magadumaya; ⁶ pero imaw ini ang nakasulat sa Kasulatan bilang pamatuod,

“O Dios, ano ang tawo nga imo gid ginadumdom?

Kag ano ang ungà ng tawo nga imo gid ginakabayak-an?

⁷ Sa matag-od nga tyempo, ginghimò mo siya nga mas mababà kaysa sa mga anghel.

Pero gingtaw-an mo siya ning paghimayà kag pagtahod nga para sa hari,

⁸ kag gingpasakop mo sa iya ang tanan nga butang.”^h

Ang ginahambay ng Kasulatan nga sakop niya ang tanan nga butang, gusto silingon, nga wayà gid ning butang nga indì ipasakop sa iya. Pero sa niyan nasayuran ta nga bukon pa sakop niya ang tanan nga butang. ⁹ Pero kung parti kay Hesus, nasayuran ta nga sa matag-od nga tyempo ginghimò siya ng Dios nga mas mababà kaysa sa mga anghel, kag niyan gingtaw-an siya ng Dios ning paghimayà kag pagtahod nga para sa hari tungod sa kamatayon nga iya gingtiis. Sa matuod lang, tungod sa kaluoy ng Dios, nabatyagan ni Hesus ang iya kamatayon para sa tanan nga tawo.

^h2:6-8 Basaha sa Salmo 8:4-6.

Nag-abot ang Kaluwasan Paagi sa Pag-antos ni Kristo

¹⁰ Angay lang gid nga ginghimò ng Dios nga kuwalipikado si Hesus bilang ginahalinan ng kaluwasan paagi sa iya pag-antos, agud madaya ng Dios ang madamò nga mga ungà para makaparte sa iya himayà. Siya imaw ang naghimò ng tanan nga butang, kag ginghimò niya ini para sa iya kauglingon.

¹¹ Kay si Hesus ang nagalimpyo sa aton mga salà, kag kita ang ginglimpyo niya. Siya kag kita hay may isa nga Amay. Nganì wayà siya nahuyà magtawag sa aton nga iya mga kauturan. ¹² Imaw ini ang iya ginghambay sa Dios nga iya Amay,

“Ipapasayod ko sa akon mga kauturan ang imo mga ginghimò; kag magakanta ako ning pagdayaw sa imo sa inda mga pagtipon-tipon.”ⁱ

¹³ Kag naghambay pa siya,
“Magasalig gid ako sa Dios.”^j

Kag naghambay pa gid siya,

“Yari ako kag ang mga ungà ng Dios nga gingsalig niya sa akon.”^k

¹⁴ Kag tungod ining ginatawag niya nga mga ungà hay mga tawo nga may lawas kag dugò, si Hesus mismo hay naging tawo da agud ihalad niya ang iya kaugalingon para sa inda. Kay paagi sa iya kamatayon, gingduyà niya ang gahom ni Satanas nga imaw ang may gahom sa kamatayon ng mga tawo. ¹⁵ Sa tyad nga paagi, gingluwas niya sinda nga naging ulipon ng kahadlok sa bilog ninda nga kabuhì tungod sa inda kahadlok sa kamatayon. ¹⁶ Sigurado gid kita nga buknon ang mga anghel ang ginabuligan ni Hesus, kundì ang mga lahi ni Abraham.^l ¹⁷ Nganì kahinangyan gid nga naging tawo si Hesus nga pareho gid sa iya mga kauturan sa tanan nga butang, agud naging siya ang pinakapunò ng mga parì nga maluluy-on kag masaligan, nga makahalad sa Dios para mapatawad ang mga salà ng tawo. ¹⁸ Siya mismo hay nakaagi da ning mga pag-antos nang gingtintar siya, nganì makakabulig gid siya sa mga tawo nga ginatintar.

ⁱ2:12 Basaha sa Salmo 22:22.

^j2:13a Basaha sa Isa. 8:17.

^k2:13b Basaha sa Isa. 8:18.

^l2.16 Ang mga lahi ni Abraham hay ang mga naganunod sa pagtuo ni Abraham sa Dios.

Si Hesus hay Mas Mataas Kaysa kay Moises

3¹ Ngani mga kauturan ko nga ginglain ng Dios para sa iya, kag kapareho ko nga mga gingtawag para maging kaibahan niya sa langit, isipa ning maayo nindo si Hesus. Siya ang apostol kag pinakapundò ng mga pari nga aton ginapamatuuran. ² Matutom siya sa Dios nga nagbutang sa iya, pareho kay Moises nga matutom da sa Dios sa pagdumaya sa pamilya^m ng Dios. ³ Pero ginakabig ng Dios si Hesus nga mas mataas kaysa kay Moises, pareho sa bayay, mas marangal ang naghimò ng bayay kaysa sa bayay mismo. ⁴ (Kung may bayay, nasayuran ta nga may naghimò ini, kag ang naghimò ng tanan nga butang wayà ning iban kundì ang Dios.) ⁵ Bilang miyugserbisyo ng Dios, matutom si Moises sa iya pag-asikaso sa bilog nga pamilya ng Dios. Kag ang mga butang nga iya ginghimò hay anino ng mga butang nga matatabò sa paabuton. ⁶ Pero si Kristo hay masaligan bilang Ungà nga gingtugyanan ng pamilya ng Dios. Kag kita hay sa ini nga pamilya, kung nagapadayon kita nga maisog kag matutom sa aton paglaom nga wayà naton ginakahuyà.

Ang Kapahuwayan Para sa mga Ungà ng Dios

⁷ Ngani pareho ng ginahambay ng Espiritu Santo,
 “Kung mabatian nindo arinyan ang bosis ng Dios,
⁸ ayaw pagpatugasa ang indo mga uyo;
 pareho ng ginghimò ng indo mga kalulo-lulohan nang una nang
 nagrebeldi sinda sa Dios.

Kay nang yadto sinda sa malangkag nga lugar,
 gingtilawan ninda ang Dios.”

⁹ Naghambay ang Dios,
 “Didto gingtilawan ninda ako bisan nakità na ninda ang akon
 ginghimò sa inda sa suyod ng 40 ka tuig.

¹⁰ Ngani hangit gid ako sa adto nga henerasyon, kag naghambay
 ako, ‘Permi gid nagatayang ang inda tagipusuon, kag indì
 makasunod sa akon mga ginatudlò sa inda.’

¹¹ Ngani sa akon kahangit nagsumpà ako, ‘Indì gid sinda
 makasuyod sa kapahuwayan nga halin sa akon.’ ”ⁿ

¹² Mga kauturan ko kay Kristo, mag-andam kamo nga magkaigwa
 isa man sa indo ning malain nga tagipusuon nga imaw ang wayà

^m3.2-6 Sa literal, ang bayay kag pamilya hay pareho nga hambay sa Griego.

ⁿ3:7-11 Basaha sa Salmo 95:7-11, Exodo 17:1-17 Numero 14.

pagtuo sa Dios, nga magadaya sa indo palayò sa buhì nga Dios.

¹³ Kundi ang himuon nindo, pakusugon nindo ang pagtuo ng kada isa adlaw-adlaw, mintras may opurtunidad nga mabatian ang bosis ng Dios arinyan, agud isa man sa indo hay indì magtugas ang uyo tungod sa pagpatayang sa indo ng salà. ¹⁴ Kay kita hay kaibahan ni Kristo kung nagapadayon kita sa pagsalig sa iya tunà nang una hasta sa katapusan. ¹⁵ Dì ba nakasulat sa Kasulatan,

“Kung mabatian nindo arinyan ang bosis ng Dios,

ayaw pagpatugasa ang indo mga uyo pareho ng ginghimò ng indo mga kalulo-lulohan nang una nang nagrebeldi sinda sa Dios”?^o

¹⁶ Sin-o ba nga mga tawo ang nakabatì ng adto nga bosis ng Dios pero nagrebeldi sa iya? Dì ba ang tanan nga nagsunod kay Moises paluwas sa Egipto? ¹⁷ Kag sin-o ba ang nahangitan ng Dios sa suyod ng 40 ka tuig? Dì ba ang mga tawo nga nagpakasalà kag nagkamatay didto sa malangkag nga lugar? ¹⁸ Kag sin-o ba ang gingtukoy ng Dios sa iya pagpanumpà nga indì gid sinda makasuyod sa kapahuwayan nga halin sa iya? Dì ba ang mga tawo nga nagsuway sa iya? ¹⁹ Nganì sayod gid naton nga wayà sinda nakasuyod sa kapahuwayan kay wayà sinda nagtuo sa Dios.

4 ¹ Pero abir imaw adto ang natabò sa inda, nagapabilin gihapon ang promisa ng Dios nga puydi kita makasuyod sa kapahuwayan nga halin sa iya. Nganì mag-andam gid kita kay basì kung igwa sa aton ning indì makasuyod diri. ² Kay nakabatì da kita ng Maayo nga Balita pareho sa inda nang una. Pero wayà ninda napusli ang inda nabatian kay wayà sinda nagkaisa sa mga nagbaton ng mensahi paagi sa pagtuo. ³ Kita nga nagatuo imaw ang nagapasuyod sa kapahuwayan nga halin sa Dios. Pero ang wayà nagatuo indì makasuyod diri, kay naghambay ang Dios,

“Sa akon kahangit, nagsumpà ako nga indì gid sinda makasuyod sa kapahuwayan nga halin sa akon.”^p

Bukon ini gusto hambayon nga wayà pa ang kapahuwayan, kay ang matuod, igwa na ning kapahuwayan tunà pa nang iya ginghimò ang kalibutan. ⁴ Dì ba imaw ini ang nakasulat sa Kasulatan parti sa ikapito ka adlaw,

^o3:15 Basaha sa Salmo 95:7,8.

^p4.3 Basaha sa Salmo 95:11.

“Kag sa ikapito ka adlaw nagpahuway ang Dios sa tanan niya nga paghimò.”^q

⁵ Kag nakasulat pa gid,

“Indì gid sinda makasuyod sa kapahuwayan nga halin sa akon.”^r

⁶ Ang mga una nga nakabatì ng Maayo nga Balita hay wayà nakasuyod sa kapahuwayan kay wayà sinda nagsunod sa Dios. Pero ang matuod hay igwa gihapon ning mga makakasuyod sa kapahuwayan, ⁷ nganì nagatao ang Dios ning isa pa gid ka opurtunidad niyan nga adlaw kay pagkaligad nang madamò nga mga tinuig naghambay siya paagi kay David, pareho ng nasambit na nang una,

“Kung mabatian nindo arinyan ang bosis ng Dios, ayaw pagpatugasa ang indo mga uyo”?^s

⁸ Kay kung matuod nga nadaya na ni Josue ang mga tawo nang una sa kapahuwayan, wayà na kuntà naghambay ang Dios nga may isa pa gid ka adlaw nga itatao niya ang kapahuwayan sa mga tawo.

⁹ Nganì may kapahuwayan pa gid nga ginatagana ang Dios para sa iya mga tawo, kag ini nga kapahuwayan hay pareho ng pagpahuway ng Dios sa ikapito ka adlaw. ¹⁰ Kay ang abir sin-o nga makasuyod sa kapahuwayan nga halin sa Dios hay makapahuway na sa iya mga himò, pareho ng Dios nga nagpahuway pagkatapos nga nahimò niya ang tanan. ¹¹ Nganì tinguhaon ta gid nga magsuyod sa ini nga kapahuwayan, para tanan kita hay makasuyod, bukon pareho sa mga tawo nang una nga wayà nagsunod sa Dios.

¹² Kay ang hambay ng Dios hay buhì kag makagagahom, kag mas maduyot pa sa tanan nga espada nga duha ang tayom. Nagaduyot ini hasta sa kalag kag sa espiritu, kag hasta sa mga lualuta kag sa utok ng mga tuy-an. Nasayuran niya ang mga butang nga ginahunàhunà kag ginahandom ng tagipusuon ng mga tawo. ¹³ Sa tanan nga ginghimò ng Dios, wayà gid ning may maitagò sa iya; nakikità niya ang tanan kag hayag gid sa iya panirò, kag sa iya kita manabat.

Si Hesus ang aton Pinakapunò ng mga Pari

¹⁴ Niyan magpakatibay gid kita sa aton ginapamatuuran, kay may gamhanan kita nga pinakapunò ng mga parì nga nag-agi sa kalangitan. Kag ini hay wayà ning iban kundì si Hesus nga Ungà ng

^q4:4 Basaha sa Gingtunaan 2:2.

^r4:5 Basaha sa Salmo 95:11.

^s4:7 Basaha sa Salmo 95:7,8.

Dios. ¹⁵ Ang aton pinakapundò ng mga parì hay nakakabatyag da ng aton mga kaluyahon, kay ang mga pagsulay nga nagaabot sa aton hay naagihan da niya bilang tawo pareho naton,^t pero wayà gid siya nakahimò ning salà. ¹⁶ Ngani indì kita magpaungan-ungan nga magpalapit sa trono ng Dios nga mapinalanggaon, agud mabaton naton ang kaluoy kag bulig sa oras nga kahinangyan naton ini.

Ang mga Kahinangyan bilang Pinakapundò ng mga Parì

5¹ Ang kada pinakapundò ng mga parì hay ginapilì halin sa mga tawo agud magserbisyo sa Dios para sa mga tawo. Ginabutang siya para maghalad sa Dios ning mga hayop kag mga halad nga regalo para sa kapatawaran ng mga salà. ² Ginatrato niya ning madahan ang mga tawo nga ignorante kag nagatayang sa kamatuuran, kay ang pinakapundò ng mga parì hay tawo lang da nga pundò ng kaluyahon pareho naton. ³ Kag tungod diri, siya mismo hay may kaluyahon da, ngani kahinangyan hay maghalad siya bukon lang para sa mga kasal-anan ng mga tawo kundì patì da sa iya kaugalingon nga mga salà. ⁴ Kag isa pa, ang halangdon ng pagiging pinakapundò ng mga parì hay indì puydi mabuoy ng abir sin-o para iya sarili kay ang Dios imaw ang nagapilì kung sin-o ang maging pinakapundò ng mga parì, pareho ng pagkapilì kay Aaron nang una.

⁵ Ngani, imaw da kay Kristo, bukon siya ang nagpadungog ng iya kaugalingon nga maging pinakapundò ng mga parì, kundì ang Dios nga naghambay sa iya,

“Ikaw ang akon Ungà, kag niyan ipakilaya ko nga ako ang imo Amay.”^u

⁶ Kag ginghambay pa gid niya sa iban nga parte ng Kasulatan,

“Ikaw ang parì sa wayà katapusan, pareho ng pagkaparì ni Melkizedek.”^v

⁷ Nang yari pa si Kristo sa kalibutan, nagpangamuyò kag nagpakitluoy gid siya sa Dios nga puydi makaluwas sa iya sa kamatayon. Ginghamimò niya ini sa makusog nga boses kaibahan ang pagtangis. Kag tungod siya hay mapainubuson kag matinumanon, gingsabat ng Dios ang iya pangamuyò. ⁸ Abir Ungà siya mismo ng Dios, natun-an niya ang pagkamatinumanon paagi sa mga pag-antos nga iya naagihan. ⁹ Ginghamimò ng Dios nga kuwalipikado siya bilang

^t4:15 Basaha 2:14, 17.

^u5:5 Basaha sa Salmo 2:7.

^v5:6 Basaha sa Salmo 110:4

ginahalinan ng kaluwasan para sa tanan nga nagatuman sa iya, agud maluwas sinda sa wayà katapusan. ¹⁰ Paagi diri, gingdiklara siya ng Dios nga pinakapunò ng mga parì pareho ng pagkparì ni Melkizedek.

Laygay agud Maging Husto ang Pagtuo

¹¹ Madamò pa kuntà ang amon ihahambay sa indo parti sa pagkparì ni Melkizedek kag ni Hesus, ugaling lang, kay mahugà iisplikar sa indo kay ginapasuyod lang nindo sa indo talinga ang amon gingtudlò kag ginapalapos naman nindo ini sa kabuak.

¹² Dapat kuntà mga manunudlò na kamo kay madugay na kamo nga nagtuo, pero hasta niyan kahinangyan pa gid kamo nga tudluan ng mga pang-una nga mga pagtulun-an parti sa hambay ng Dios. Pareho lang gihapon kamo sa mga lapsag nga nagakinahangyan ning gatas kay indì pa kamo makakaon ning matugas nga pagkaon.

¹³ Ang nagakabuhì sa gatas hay lapsag nga wayà ning kinasayuran kung ano ang maayo o malain. ¹⁴ Pero ang matugas nga pagkaon hay para sa husto na ang mga edad. Ang mga tawo nga tyad ini hay nasanay na ang inda kaisipan, nganì nakakaintindi sinda sa mahugà nga pagpanudlò kag nakakasayod na kung ano ang maayo o malain.

Mga Paandam Parti sa Pagtalikod sa Pagtuo

6 ¹ Nganì tungod madugay na kita nga nagatuo, kahinangyan bayaan na naton ang mga nauna nga mga pagpanudlò parti kay Kristo, kag magpadayon kita sa madayom nga mga pagpanudlò. Indì na naton pagbalik-balikan ang parti sa pang-una nga doktrina pareho ng: pagtalikod sa mga salà, nga ang ginghimò nga ikakamatay espiritwal kag ang parti sa pagtuo sa Dios, ² ang pagpanudlò parti sa mga bawtismo, sa pagtungtong ng mga kamot sa uyo, sa pagbuhì liwat sa mga patay, kag sa paghukom hasta sa wayà katapusan. ³ Ang aton himuon, kung itugot ng Dios, magpadayon kita sa pagtuon ng madayom nga mga pagpanudlò, agud indì kita magtalikod sa iya.

^{4b} Kay adtong mga nahayagan na ang inda hunàhunà, nakatilaw na ng pagpakamaayo nga halin sa Dios, nakabaton na ng Espiritu Santo, ⁵ nakatilaw na ng mga pagpakamaayo nga halin sa hambay ng Dios, kag nabatyagan na ninda ang gahom nga ipakità gid sa paabuton nga mga inadlaw, ^{4a,6} pagkatapos kung sinda magtalikod sa Dios, imposibli gid nga mapabalik sinda liwat sa Dios para maghinuysoy

pa sa inda salà, kay daw ginalangsang ninda liwat sa krus kag ginapakahuy-an ang Ungà ng Dios.

⁷ Ang aton halimbawà hay pareho sa dutà nga pagkatapos mauyanan, ang permi nagatubò nga mga tanom hay mapuslan ng miyugpanguma, ini pakamaayuhon ng Dios. ⁸ Pero kung ang nagatubò hay puro lang tunukon nga mga tanom, wayà ini ning puyos. Ngani pagasumpaon lang ini ng Dios, kag sa ulihi hay pagasunugon.

⁹ Mga pinalanggà, abir tyad ini ang ginahambay namon sa indo, sigurado kami nga mas maayo ang indo kamutangan, nga mababaton nindo ang kaluwasan. ¹⁰ Matarong ang Dios, kag indì niya malimutan ang indo maayo nga mga ginghimò kag ang indo paghigugmà sa iya nga indo gingpakità kag padayon nga ginapakità paagi sa indo pagbulig sa indo kapareho nga mga tawo ng Dios. ¹¹ Gusto gid namon nga ang kada isa sa indo hay magpadayon nga matutom nga nagatuo sa Dios hasta sa katapusan, para mabaton nindo ang indo ginalauman, ¹² agud indì kamo magtinamad, kundì patuyari nindo ang mga tawo nga makakabaton ng mga gingpangakò ng Dios paagi sa inda pagtuo kag pagkamatiniison.

Sigurado gid ang Pangakò ng Dios

¹³ Isa nga halimbawà si Abraham: nang nagpromisa ang Dios sa iya, wayà siya naggamit ng iban nga pangayan kay wayà na ning may makalabaw pa sa iya. Ngani nagsumpà siya sa iya kaugalingon nga pangayan, ¹⁴ kag naghambay siya, “Pakamaayuhon ko gid ikaw kag padamuon ko gid ang imo mga lahi.”^w ¹⁵ Niyan, naghuyat si Abraham nga may pagtiis, ngani nabaton niya ang promisa ng Dios. ¹⁶ Kung nagapanumpà ang tawo, ginagamit niya ang pangayan nga mas labaw pa sa iya mismo pangayan, agud patihan siya kag para wayà na ning madamò pa nga diskusyon. ¹⁷ Imaw da ang ginghimò ng Dios nang una sa mga miyugpanubli nga makabaton ng iya gingpangakò. Naluyag siya nga gingpakità sa inda ning mas klaro paagi sa iya pagsumpà nga indì ini mabag-o kag tumanon gid niya ang iya gingpangakò. ¹⁸ Kag ining duha ka butang, ang pangakò kag ang panumpà, indì gid makabag-o, kay imposibli gid nga magpinusong ang Dios. Ngani kita, nga nagadyagan na pakadto sa iya pareho sa isa ka panaguan, hay dapat magpakalig-on gid para indì kita mabuy-an ning paglaom nga yarà na gid sa aton.

^w6:13b-14 Basaha sa Gingtunaan 22:16-17.

¹⁹Ini nga paglaom hay nagatao ning kasiguraduhan sa aton kabuhì, nga daw ang angkla sa baruto nga malig-on kag makusog. Ini nga paglaom hay nagaabot mismo sa langit^x ²⁰kung sa diin nag-una si Hesus sa pagsuyod para sa aton. Siya ang aton wayà katapusan nga pinakapunò ng mga parì pareho ng pagkaparì ni Melkizedek.

Ang Parì nga si Melkizedek

7¹ Si Melkizedek hay harì ng Salem kag parì ng Pinakamataas nga Dios. Mintras nagapaulì na si Abraham halin sa pakipag-away sa mga harì nga iya gingpangpatay, gingsugat siya ni Melkizedek kag gingpakamaayo siya. ²Pagkatapos gingtaw-an si Melkizedek ni Abraham ng ikanapuyò ng tanan nga butang nga iya nabuoy sa inaway. Una, ang gusto hambayon ng pangayan nga Melkizedek hay ‘Harì ng Pagkamatarong.’ Kag pangaduha, tungod harì siya ng Salem,^y ang gusto ini silingon siya hay ‘Harì ng Katawhayan.’ ³Wayà gid ning nakasulat sa kasulatan kung sin-o ang iya tatay kag nanay o ang iya mga kalulo-lulohan. Kag wayà da ning nakasulat sa kasulatan parti sa pag-ungà sa iya o pagkamatay niya. Pareho siya sa Ungà ng Dios; ang iya pagkaparì hay permi gihapon nagapadayon.

⁴Hunàhunaa nindo kung mauno ka importante si Melkizedek. Kay abir ngani si Abraham nga imaw ang una nga tatay ng aton nasyon hay nagtao kay Melkizedek ning ikanapuyò ng pinakamaayo nga parte ng tanan nga iya nabuoy sa inaway. ⁵Kung parti sa mga parì nga halin sa lahì ni Levi, sunò sa Kasuguan nga gingbilin sa inda ni Moises, ang ikanapuyò nga parte ng tanan nga produkto ng inda kasimanwa hay ginakolekta. Abir matuod nga sinda tanan hay pareho nga halin sa lahì ni Abraham. ⁶Pero si Melkizedek, abir bukon siya lahì ni Levi, gingtaw-an ni Abraham ng iya ikanapuyò. Kag si Melkizedek pa ang nagpakamaayo kay Abraham, abir pa nga si Abraham hay imaw ang gingpangakuan ng Dios. ⁷Kag nasayuran ng tanan nga ang nagpakamaayo hay mas mataas kaysa sa ginapakamaayo. ⁸Kag kung parti naman sa mga parì nga halin sa lahì ni Levi nga nagabaton ng ikanapuyò, mga tawo lang da sinda nga may kamatayon. Pero nagapamatuod ang Kasulatan nga si Melkizedek nga gingtaw-an ni Abraham ng iya ikanapuyò hay permi

^x6.19 Sa langit, literal, hay sa likod ng kurtina. Basaha sa Matag-od nga Impormasyon.

^y7:2 Salem: Ini nga hambay hay may kaangtanansa Hebreo nga hambay nga ‘shalom,’ nga ang gusto silingon, ‘katawhayan’ o ‘maayo nga kamutangan’.

buhì. ⁹ Ngani makasiling kita nga abir si Levi, nga ang iya mga lahi imaw ang nagabaton ng ikanapuyò, nagtao da ng iya ikanapuyò kay Melkizedek paagi kay Abraham; ¹⁰ kay makasiling kita nga si Levi yadto sa lawas ni Abraham nang pagtao ni Abraham ng iya ikanapuyò kay Melkizedek.

¹¹ Niyan, nasayuran ta nga nang pagtao ng Dios ng Kasuguan sa iya katawuhan, may koneksyon diri ang pagkapari sa lahi ni Levi. Kung puydi nga maging matarong ang mga tawo paagi sa ginahimò ng mga pari, indi na kuntà kahinangyan ang iban pa nga klasi nga pari pareho ng pagkapari ni Melkizedek, nga iba kaysa sa klasi ni Aaron. ¹² Kung ging-ilisan ang pagkapari, kahinangyan ilisan da ang Kasuguan. ¹³ Ang ginatukoy nga iban pa nga klasi nga pari hay imaw ang aton Ginoo nga si Hesus. Nasayuran naton nga bukon siya halin sa lahi ni Levi kundì sa iban nga lahi nga wayà pari nga naghaling. ¹⁴ Kag Hesus gid hay halin sa lahi ni Juda nga naging pari. Pero nang naghambay si Moises parti sa tribo ni Juda, wayà gid niya gingmitlang ang parti sa pagkapari.

Si Kristo hay Pareho kay Melkizedek

¹⁵ Niyan lalò pa gid nga naging klaro nang nagkaigwa ning iban nga pari pareho ni Melkizedek. ¹⁶ Naging pari siya bukon tungod sa layi ng tawo nga sundò sa Kasuguan, kundì sa gahom ng kabuhi nga indi masirà. ¹⁷ Kay nakasulat sa Kasulatan parti sa iya,

‘Ikaw hay pari sa wayà katapusan, pareho ng pagkapari ni Melkizedek.’^z

¹⁸ Ang dati nga sugò hay gingduyà na ng Dios kay wayà na ini ning puyos kag indi makabulig sa aton. ¹⁹ Kay indi puydi nga maging matarong kita sa panirò ng Dios paagi sa aton pagsunod sa Kasuguan. Ngani gingtaw-an kita niyan ning mas maayo nga paglaom kag paagi diri makapalapit na kita sa Dios.

²⁰ Kag isa pa, nang gingbutang ng Dios si Hesus nga maging pari, nagpanumpà gid siya. Wayà gid ang Dios nagpanumpà, nang gingbutang niya ang mga lahi ni Levi nga maging mga pari, ²¹ pero ginghimò lang gid ini ng Dios nga may pagpanumpà para kay Hesus. Kay may nakasulat sa Kasulatan nga nagahambay parti sa iya,

“Nagpanumpà ang GINOO^a nga ikaw hay pari sa wayà katapusan.

^z7:17 Basaha sa Salmo 110:4.

^a7.21 Basaha sa Pang-una nga Eksplikasyon.

Kag indì gid mababag-o ang iya hunàhunà.”^b

²² Tungod kay nagpanumpà gid ang Dios, nganì si Hesus ang garantiya ng mas maayo nga kasugtanan ng Dios sa iya katawuhan.

²³ Nang una, madamò ang mga parì kay kung mamatay ang isa, mailis naman ang isa agud makapadayon ang inda pagserbisyo bilang mga parì. ²⁴ Pero si Hesus nga wayà ning kamatayon, imaw inà nga ang iya pagserbisyo bilang parì hay wayà ginasaylo sa iban. ²⁵ Nganì puydi niya maluwas hasta sa wayà katapusan ang tanan nga tawo nga magpalapit sa Dios paagi sa iya. Kay buhì siya abir san-o para magpakitluoy sa Dios para sa inda.

²⁶ Si Hesus imaw gid ang pinakapunò ng mga parì nga aton kahinangyan. Siya hay banal, wayà gid siya naghimò ning malain, kag wayà gid ning salà sa iya kabuhì. Gingbuyag siya sa mga tawo nga makasasalà kag gingdaya sa ibabaw ng kalangitan kag yadto na siya sa ginaistaran ng Dios. ²⁷ Bukon siya pareho ng iban nga mga pinakapunò ng mga parì nga kahinangyan maghalad adlaw-adlaw, una para sa inda sarili nga salà, pagkatapos para sa mga salà ng mga tawo. Pero si Hesus, kaisa lang gid naghilad. Ginghalad niya ang iya sarili didto sa krus kag wayà na niya gingliwat-liwata pa. ²⁸ Ang mga tawo nga gingbutang bilang mga pinakapunò ng mga parì sunò sa Kasuguan ni Moises hay mga tawo lang da nga may kaluyahon. Pero pagkatapos nga maitao ang Kasuguan, gingpili ng Dios ang iya Ungà paagi sa pagpanumpà, kag ginghimò niya siya nga kuwalipikado bilang pinakapunò ng mga parì nga magapadayon hasta san-o.

Nagaserbisyo si Hesus sa Banal nga Lugar sa Langit

8 ¹ Ang pinakapunto ng akon mga ginahambay: kita hay may imaw ini nga pinakapunò na ng mga parì nga nagapungkò sa tuo ng trono ng Makagagahom nga Dios sa kalangitan. ² Nagaserbisyo mismo siya bilang pinakapunò ng mga parì didto sa Banal nga Lugar, imaw ini ang matuod nga Tolda nga Sambahan. Bukon tawo ang naghimò ng adto nga lugar kundi ang Dios mismo. ³ Kag tungod ang kada pinakapunò ng mga parì hay ginapili nga maghalad sa Dios ng mga hayop kag mga halad nga regalo, nganì kahinangyan nga may ginghalad da ang aton pinakapunò ng mga parì. ⁴ Kung yari pa siya sa dutà, indì gid siya puydi nga maging parì, kay tunà pa nang una may mga parì na diri nga nagahalad sunò sa Kasuguan. ⁵ Ang inda ginahimò nga mga paghalad hay halimbawà kag anino lang

^b7:21 Basaha sa Salmo 110:4.

ng mga butang nga ginahimò didto sa langit. Nasayuran ta ini kay nang matunà na nga patindugon ni Moises ang Tolda nga Sambahan, gingpaandaman siya ng Dios, “Siguraduha nga ipahimò mo gid ini tanan sunò sa orihinal nga gingpakità ko sa imo diri sa bukid.”^c

Si Hesus ang Miyugpatungà ng Bag-o nga Kasugtanan

⁶ Pero sa matuod lang, mas maayo ang pagserbisyo nga gingbaton ni Hesus bilang pinakapunò ng mga pari kaysa sa pagserbisyo ng adto nga mga pari. Siya hay imaw ang miyugpatungà ng bag-o nga kasugtanan hay mas maayo kaysa sa una, tungod ang bag-o nga kasugtanan hay ginabasi sa mas maayo pa nga mga promisa ng Dios.

⁷ Kung wayà ning kakuyangan ang una nga kasugtanan, indì na kuntà kahinangyan ng pangaduha. ⁸ Pero nakità ng Dios ang kakuyangan nang una nga kasugtanan, nganì naghambay siya sa mga nagsunod diri,

“Tan-awa! Magaabot ang mga adlaw kung magahimò ako ning bag-o nga kasugtanan sa mga tawo ng Israel kag ng Juda,

⁹ kag ini hay bukon na pareho sa una nga kasugtanan nga akon ginghimò sa inda mga kalulo-lulohan, nang adto nga adlaw nga gingdaya ko sinda nga may kabayaka paluwas sa Egipto.

Wayà ninda pagsunda ang una nga kasugtanan nga gingtao ko sa inda.

Nganì gingpabay-an ko na lang sinda. Ako, ang Dios, ang nagasiling ini.”

¹⁰ Naghambay pa ang Dios,

“Ang bag-o nga kasugtanan nga akon himuon sa mga tawo ng Israel sa paabuton nga mga inadlaw hay imaw ini: Ibutang ko ang akon mga sugò sa inda hunàhunà, kag isulat ko ang mga ini sa inda tagipusuon.

Ako hay maging inda Dios, kag sinda hay maging akon mga tawo.

¹¹ Wayà na ning may magahambay pa sa iya kasimanwa o sa iya utod nga dapat kilayahon niya ang GINOO, kay sinda tanan hay magakilaya sa akon, tunà sa bukon bantog hasta sa pinakabantog.

¹² Kay patawaron ko sinda sa inda mga malain nga nahimò, kag indì ko na pagdumdumon ang inda mga salà.”^d

^c8:5 Basaha sa Exodo 25:40.

^d8:8-12 Basaha sa Jeremias 31:31-34.

¹³ Kag tungod naghambay ang Dios nga may bag-o nga kasugtanan, klaro nga ang una nga kasugtanan hay lumà na, kag ang abir ano nga lumà na kag wayà na ginagamit, hay maduduyà na.

Ang Pagsamba Diri sa Dutà kag Didto sa Langit

9¹ Ang una nga kasugtanan hay may mga layi parti sa pagsamba kag may Banal nga Lugar nga ginghimò ng mga tawo. ² Adtong Tolda nga Sambahan nga inda gingpatindog hay may duha ka kuwarto. Ang una nga kuwarto hay ginatawag nga Banal nga Lugar. Nakabutang didto ang butangan ning lana nga iwagan, ang lamisa, kag ang mga tinapay nga ginahalad sa Dios. ³ Ang ikaduha nga kuwarto hay sa likod ng kurtina kag ginatawag nga Pinakabanal nga Lugar. ⁴ Didto nakabutang ang altar nga bulawan nga ginasunungan ng insenso, kag ang kaban ng kasugtanan nga natagpian sa kada alihid ning bulawan. Yadto sa suyod ng kaban ang butangan nga bulawan nga may suyod nga ‘mana’, kag ang sungkod ni Aaron nga nagsalingsing, pati ang mga bato nga pantay nga gingsulatan ng mga sugò ng Dios. ⁵ Sa ibabaw ng kaban hay may mga istatwa ng ‘kerubin’^e nga nagapakilaya nga yadto ang Dios. Ang pakpak ng mga kerubin hay nagatabon sa ibabaw ng lugar kung sa diin ginapatawad ng Dios ang kasal-anan ng mga tawo. Ugaling sa niyan indì ko ini tanan maisplikar sa indo.

⁶ Nang naipreparar na adto tanan nga gamit sa suyod ng Tolda nga Sambahan, nagasuyod permi ang mga parì sa una nga kuwarto agud himuon ang inda obligasyon. ⁷ Pero sa Pinakabanal nga Lugar, ang pinakapundò lang gid ng mga parì ang puydi makasuyod kag kaisa lang gid kada tuig. Kag kung magsuyod siya didto, nagadaya gid siya ning dugò nga inughalad sa Dios para sa iya kaugalingon nga mga salà kag para sa mga salà ng mga tawo nga inda nahimò nga wayà ninda nasayuri. ⁸ Imaw ini ang ginapakità sa aton ng Espiritu Santo: wayà gingpasayod ang paagi nga pakadto sa Pinakabanal nga Lugar mintras yari pa ang Tolda nga Sambahan. ⁹ Ini nga kuwarto hay parabola lang para sa aton tyempo niyan. Kay ang matuod, ang tanan nga ginadaya didto pati ang mga hayop nga ginahalad sa Dios hay indì gid makalimpyo ng konsinsya ng mga nagasamba sa adto nga paagi. ¹⁰ Matuod da nga ang mga butang nga inda ginahimò puro lang parti sa mga pagkaon kag ilimnanon kag parti sa mga pagpanghugas. Inà nga mga layi nga pangluwas lang hay

^e9:5a Basaha sa Matag-od nga Impormasyon.

nagpadayon hasta nga nag-abot gid ang oras nga gingbag-o ng Dios ang dati nga mga paagi.

Mas Maayo ang Paghalad ni Kristo

¹¹ Pero nag-abot na si Kristo bilang aton pinakapundò ng mga parì kung sa diin gingdaya niya ang maayo nga mga butang para sa aton, paagi sa iya pagserbisyo sa langitnon nga Tolda nga mas maayo kag wayà ning kuyang. Bukon tawo ang naghimò inà kag wayà diri sa ini nga kalibutan. ¹² Nagsuyod si Kristo sa Banal nga Lugar sa langit, bukun paagi sa dugò ng mga kambing kag ng mga batà nga baka. Kundì nagsuyod siya paagi sa paghalad ng iya mismo dugò ning kaisa lang gid. Kag tungod sa iya dugò, nagkaigwa kita ning katubusan nga wayà katapusan sa aton mga salà, agud indì na kita parusahan ng Dios. ¹³ Tungod pag ang isa ka tawo hay ginakabig nga mahigkò sunò sa Kasuguan, kahinangyan ang dugò ng mga kambing, ng mga turo nga baka, kag abo ng batà nga babayi nga baka iwisik sa iya, agud maging malimpyo siya liwat sa iya pagiging mahigkò ng lawas. ¹⁴ Niyan, pag nakalimpyo ngani ang mga inà, mas lalò na gid nga makalimpyo ang dugò ni Kristo sa aton mga konsinsya, agud matalikuran naton ang mga himò nga ikakamatay sa espiritwal, para maserbisyuhan naton ang buhì nga Dios. Kay paagi sa Espiritu Santo nga wayà katapusan, ginghalad ni Kristo sa Dios ang iya kaugalingon bilang halad nga wayà gid ning deperensya sa panirò ng Dios.

¹⁵ Ngani imaw ini ang bag-o nga kasugtanan, nga kung sa diin si Kristo ang miyugpatungà sa aton kag sa Dios, agud mababaton ng mga gingtawag ng Dios ang pangakò nga panublion nga wayà katapusan. Paagi sa iya pagkamatay, gingtubos niya ang mga tawo sa mga salà nga ginghimò ninda sa una nga kasugtanan. ¹⁶ Ang halimbawà diri hay pareho sa tawo nga nagpahimò ning testamento parti sa iya ipapanubli. Wayà ning mabubuoy abir ano hasta mapamatuuran nga patay na ang nagpahimò adto. ¹⁷ Ang testamento hay mapamatuuran lang kung patay na ang nagpahimò adto. Kay mintras buhì pa siya, baliwayà gid inà nga testamento. ¹⁸ Ngani ang una nga kasugtanan hay nagkahinangyan da nga mapamatuuran ng dugò. ¹⁹ Kay nang gingtudlò ni Moises ang tanan nga sugò ng Kasuguan sa mga tawo, nagbuoy siya ning dugò ng mga batà nga baka kag ng mga kambing kag ginghaluan niya ning tubi. Pagkatapos gingwisikan niya ang gingsulatan ng Kasuguan kag ang tanan

nga tawo. (Ang iya ginggamit nga pangwisik hay sanga ng isopo^f nga ginghigutan ng puya nga higot halin sa buyboy ng karnero.)
²⁰ Mintras nagahimò si Moises ini, naghambay siya sa mga tawo, “Imaw ini ang dugò nga nagapalig-on sa kasugtanan nga gingsugò ng Dios sa indo.”^g ²¹ Kag gingwisikan da niya ang Tolda nga Sambahan pati ang tanan nga kagamitan sa pagsamba sa Dios. ²² Sunò sa Kasuguan, hayos tanan nga gamit sa pagsamba hay nililimpyuhan paagi sa dugò. Kag kung wayà ning dugò nga gingbubò bilang halad sa Dios, wayà ning kapatawaran ang mga salà.

Nagsuyod si Kristo sa Langit

²³ Ngani kahinangyan nga limpyuhon paagi sa mga halad ang mga butang sa adto nga sambahan nga anino lang ng mga butang nga ginahimò didto sa kalangitan. Pero ang mga butang nga yadto sa langit hay nagakinahangyan ng mga mas maayo pa gid nga halad. ²⁴ Kay si Kristo hay wayà nagsuyod sa banal nga lugar nga ginghimò ng tawo nga anino lang ng yadto sa langit, kundi nagsuyod siya sa langit mismo. Kag niyan, yadto siya kaibahan ng Dios nga nagapakitluoy para sa aton. ²⁵ Sunò sa Kasuguan, ang pinakapunò ng mga pari hay nagasuyod sa Pinakabanal nga Lugar kada tuig nga nagahalad ning dugò ng mga hayop. Pero si Kristo kaisa lang gid naghalad ng iya kaugalingon, kag wayà na niya ini gingliwat-liwata. ²⁶ Kay kung bukon, kahinangyan kunta nga siya hay liwat-liwat nga mamatay tunà pa nang ginghimò ang kalibutan. Pero niyan kaisa lang gid siya nagpakità diri sa kalibutan sa ulihi nga tyempo, agud buy-on ang aton salà paagi sa iya paghalad ng iya sarili. ²⁷ Gingtagana sa kada tawo nga kaisa lang gid mamatay, kag pagkatapos pagahusgahan na siya ng Dios. ²⁸ Imaw da si Kristo, kaisa lang siya namatay bilang halad agud pas-an ang mga salà ng tanan nga tawo. Matuod nga mabalik siya liwat diri sa kalibutan, pero indì para maghalad liwat agud pas-an ang salà, kundi para luwason ang mga tawo nga nagahuyat gid sa iya.

Ang Kaluyahon ng mga Hayop nga Halad

10¹ Tungod ang Kasuguan hay anino lang ng maayo nga mga butang nga maabot, bukon orihinal nga mga butang, ngani ang Kasuguan mismo hay indì maging matarong sa mga tawo nga

^f9:19 Basaha sa Exodo 12:22.

^g9:20 Basaha sa Exodo 24:8.

nagapalapit sa Dios paagi sa mga halad nga ginahalad kada tuig.
² Kay kung ginglimpyo ning kaisa lang ang konsinsya ng mga nagasamba, wayà na kuntà ninda ginadumduma ang bug-at ng inda mga salà, kag indì na kahinangyan nga maghalad pa gid sinda. ³ Pero adto nga mga halad hay nagapadumdom pa nganì sa mga tawo kada tuig nga nakasalà pa sinda. ⁴ Tungod ang matuod, ang dugò ng mga turo nga baka kag ng mga kambing nga inda ginahalad hay indì gid makabu-oy ng inda mga salà.

Ang Matuod nga Paghalad

⁵ Nganì nang nagkari si Kristo diri sa kalibutan naghambay siya sa Dios,

“Wayà mo nagustuhi ang mga hayop kag mga halad nga regalo, kundì gingtao mo ang akon lawas para ihalad.

⁶ Kay wayà ka malipay sa mga halad nga ginasunog kag sa iban nga mga halad para sa kasal-anan.

⁷ Pagkatapos naghambay ako, ‘Yari ako agud tumanon ang imo kabubut-on, O Dios, sunò sa nakasulat sa Kasulatan parti sa akon.’^h

⁸ Premiro naghambay si Kristo sa Dios,

“Wayà mo nagustuhi ang mga hayop kag mga halad nga regalo, ang mga halad nga ginasunog kag iban nga mga halad para sa kasal-anan;

kag wayà ka malipay sa inda.”

Gingsiling niya ini abir matuod nga ini tanan ginahalad sunò sa Kasuguan. ⁹ Pagkatapos naghambay siya,

“Yari ako agud tumanon ang imo kabubut-on.”

Nganì paagi diri, nasayuran ta nga gingduyà na ng Dios ang una nga mga paghalad kag ang pangaduha nga halad hay imaw ang iya ging-ilis. ¹⁰ Kag tungod kay gingtuman ni Hesu-Kristo ang kabubut-on ng Dios, ginglimpyo niya kita sa aton mga salà. Natabò ini paagi sa iya paghalad ng iya kaugalingon nga lawas ning makaisa lang gid.

Nagpungkò si Kristo sa Trono

¹¹ Nagatindog ang kada parì adlaw-adlaw didto sa sambahan mintras nagaserbisyo sa Dios. Ugaling ang inda mga halad hay imaw lang da gihapon kag liwat-liwat, kag indì gid makabuoy

^h10:5-7 Basaha sa Salmo 40:6-8.

ning mga salà ng mga tawo. ¹² Pero si Kristo hay kaisa lang gid naghahalad para sa aton mga salà, kag ang resulta ini hay hasta sa wayà katapusan, nganì indì na kahinangyan nga liwat-liwaton pa. Pagkatapos nagpungkò siya sa tuo ng Dios. ¹³ Kag niyan yadto na siya nagahuyat hasta sa tyempo nga mapasukò ng Dios kay Hesus ang iya mga kaaway. ¹⁴ Nganì paagi sa isa ka halad, kita nga mga ginglimpyo na sa salà hay ginghimò niya nga wayà ning kakuyangan hasta sa wayà katapusan.

¹⁵ Ang Espiritu Santo hay mismo nagapamatuod sa aton parti sa ini nga mga butang, kay naghambay siya nang una,

¹⁶ “Naghambay ang GINOO, ‘Imaw ini ang bag-o nga kasugtanan ang akon himuon sa inda sa paabuton nga mga inadlaw: Ibutang ko ang akon mga sugò sa inda tagipusuon, kag isulat ko ini sa inda hunàhunà.’ ”ⁱ

¹⁷ Pagkatapos naghambay pa gid siya,

“Indì ko na pagdumdumon sinda tungod sa inda mga salà kag mga malain nga nahimò.”^j

¹⁸ Nganì tungod may paagi na para mapatawad ang mga salà, indì na kahinangyan pa ang paghalad para sa mga kasal-anan.

Magpalapit Kita sa Dios

¹⁹ Nganì mga kauturan kay Kristo, tungod sa dugò ni Hesus nga iya gingbubò para sa aton, hilway na kita arinyan nga nakasuyod sa Banal nga Lugar sa langit.^k ²⁰ Paagi sa iya kamatayon, ging-abrihan niya para sa aton ang agihan nga wayà pa ini nang unà, kag ini hay nagadaya sa aton pakadto sa kabuhì, agud makalapos kita sa kabuak ng kurtina nga imaw ang iya lawas^l. ²¹ Kag igwà kita ning parì nga wayà ning kapareho nga nagadumaya sa pamilya ng Dios, ²² nganì magpalapit kita sa Dios nga hugot sa tagipusuon kag may pagtuo nga wayà gid nagaduhaduha. Kay sayod naton nga ginglimpyuhan^m

ⁱ10:16 Basaha sa Jeremias 31:33.

^j10:17 Basaha sa Jeremias 31:34.

^k10:19 Basaha sa Hebreo 4:16. Ang gusto hambayon ng nakasuyod sa Banal nga Lugar sa langit hay nakasuyod sa presinsya ng Dios, halimbawà paagi sa pagpangamuyù o pagsamba sa Dios.

^l10:20 Basaha sa Mateo 27:51, Markos 15:38 kag Lukas 23:45. Ang nagisì nga kurtina hay ginakumpara sa lawas ni Kristo nga napilas, nga imaw ang nag-abri sa agihan pakadto sa Dios.

^m10:22a Ginglimpyuhan: sa literal, gingwisikan.

na ang aton tagipusuon halin sa malain nga konsinsya paagi sa dugò ni Hesus, kag nahugasan na ang aton lawas ng malimpyo nga tubiⁿ. ²³ Magpakalig-on kita sa paglaom nga ginapamatuuran naton kag indì kita magduhaduha, kay ang Dios nga nagpromisa hay masaligan gid sa pagtuman ng iya mga gingpangakò sa aton. ²⁴ Kag tinguhaon gid naton nga mapukaw ang nababatyagan ng kada isa nga maghigugmà sa iya isigkatawo kag maghimò ning maayo. ²⁵ Indì gid naton parahon ang aton pagtipon-tipon, pareho ng nakagamunan ng iban nga nagpara na. Kundi palig-unon ta ang isa kag isa, lalò na gid niyan nga nakikità nindo nga nagapalapit ang adlaw ng pagbalik ng Ginoo.

²⁶ Kay pagkatapos nga nasayuran na naton ang kamatuuran kag ginahinungod pa gid naton ang pagpakasalà, wayà na ning halad nga puydi agud mapatawad ang aton mga salà. ²⁷ Nganì ang abir sin-o nga nagahimò ini hay nagapaabot na lang ng makahiyadlok nga paghukom kag grabi nga kainit ng kalayo nga gingpreparar ng Dios para sa mga nagakontra sa iya. ²⁸ Dì ba nang una, ang abir sin-o nga makasuway ng Kasuguan ni Moises hay ginapatay nga wayà ning kaluoy kung may duha o tuyo ka tawo nga makapamatuod nga nakasalà gid siya? ²⁹ Nganì kung tyad inà, ano ang imo maiisip sa tawo nga ginapakahuy-an ang Ungà ng Dios kag ginabaliwayà ang dugò nga nagpamatuod sa kasugtanan, (nga imaw mismo ang naglimpyo sa iya mga salà), kag gina-insulto ang Espiritu Santo nga nagatao ning pagpakamaayo? Angay gid ba siya nga mag-agom ng mas grabi nga parusa? ³⁰ Kay kilaya naton ang naghambay ng tyad ini,

“Ako ang magabayos; ako ang magaparusa sa inda.”^o

Kag nagahambay pa gid siya,

“Pagahusgahan ng GINOO ang iya mga tawo!”^p

³¹ Makahiyadlok gid kung ang buhì nga Dios imaw ang magparusa.

³² Dumduma nindo nang una, nang kamo hay bag-o pa lang nahayagan. Madamò ang mga pagtilaw nga kahugaan ang indo ging-antos, pero wayà gid kamo nadaog. ³³ Kung kaamat, gingpakahuy-an kamo kag gingsakit sa atubangan mismo ng mga tawo. Kag kung kaamat naman, abir bukon kamo ang ginghimuan ini kundì ang indo mga kaibahan, nababatyagan gihapon nindo

ⁿ10:22b Basaha sa Ezekiel 36:25.

^o10:30a Basaha sa Deuteronomio 32:35.

^p10:30b Basaha sa Deuteronomio 32:36.

ang kasakit kay naluoy kamo sa inda. ³⁴ Kay naluluoy kamo sa indo kapareho nga mga nagatuo nga gingpriso. Kag abir ging-agaw sa indo ang indo mga pagkabutang, ging-antos nindo ini nga may kalipay kay nasayuran nindo nga igwa gihapon kamo ning mas maayo pa nga pagkabutang nga indì gid maduduyà hasta san-o.

³⁵ Nganì ayaw nindo pagduyaa ang indo pagsalig sa Dios, kay may dakò gid ini nga bayos para sa indo. ³⁶ Kahinangyan nga magmainantuson kamo agud matuman nindo ang kabubut-on ng Dios kag mabaton nindo ang iya gingpromisa sa indo. ³⁷ Kay nakasulat,

“Ang tawo nga ginahuyat nindo hay malapit na gid mag-abot, indì na ini magdugay.

³⁸ Kag ang tawo nga akon gingpakamatarong tungod sa iya pagtuo magakabuhì hasta san-o.

Pero kung magtalikod siya sa akon, indì ako malipay sa iya.”^q

³⁹ Pero kita hay bukon pareho sa mga tawo nga nagatalikod sa Dios nga ang destinasyon ninda hay sa impyerno, kundì hugot ang aton pagtuo sa iya, nganì magkaigwa kita ning kabuhì nga wayà katapusan.

Ang Pagtuo sa Dios

11 ¹ Ano ang pagtuo? Ang pagtuo hay ang matuod nga mga butang nga aton ginalauman, ang pagsigurado sa mga butang nga wayà pa naton makità. ² Tungod sa ini nga pagtuo, gingdayaw ang aton mga kalulo-lulohan ng Dios.

³ Tungod sa pagtuo, nasayuran ta nga ang kalangitan kag kalibutan hay ginghimò paagi sa paghambay ng Dios. Nganì ang mga butang nga aton nakikità hay ginghimò bukon halin sa nakikità.

Ang mga Halimbawà ng may Pagtuo sa Dios

⁴ Tungod sa pagtuo, naghalad si Abel ning halad nga mas maayo kaysa kay Cain. Kag paagi sa iya pagtuo, gingkabig siya ng Dios nga matarong, kay gingbaton ng Dios ang iya halad. Nganì abir patay na si Abel, may ginatudlò gihapon siya sa aton paagi sa iya pagtuo.

⁵ Tungod sa pagtuo, wayà mamatay si Enoc kundì gingdaya siya ng Dios didto sa langit. “Wayà na siya makità diri sa dutà kay gingdaya siya ng Dios.”^r Kag nakasulat sa Kasulatan, “Bago gingdaya siya

^q10:37-38 Basaha sa Habacuc 2:3-4.

^r11:5a Basaha sa Gingtunaan 5:24.

didto, nalipay gid ang Dios sa iya pagkabuhi.”⁶ Pero ang tawo nga wayà ning pagtuo hay indì gid makatao ning kalipay sa Dios. Kay ang abir sin-o nga nagapalapit sa Dios hay kahinangyan magpati nga may Dios kag magtuo nga siya ang nagatao ning bayos sa mga tawo nga nagapangità sa iya.

⁷Tungod sa pagtuo, gingpatihan ni Noe ang paandam ng Dios parti sa mga magakatabò abir wayà pa niya ini makità. Ngani gingtahod niya nga may kahadlok ang Dios kag naghimò siya ning arka agud maluwas siya kag ang iya pamilya. Kag paagi sa iya pagtuo, ginghusgahan ang mga tawo sa kalibutan; tungod da sa iya patuo ginkabig siya ng Dios nga matarong.

⁸Tungod sa pagtuo, gingtuman ni Abraham ang gingsiling ng Dios nga magkadto siya sa lugar nga iya mababaton bilang panublion. Gingbayaan niya ang iya lugar abir wayà siya makasayod kung diin gid siya magkadto. ⁹Kag tungod da sa pagtuo, abir nag-istar si Abraham sa adto nga dutà nga ginpangakò sa iya, nag-istar lang siya sa mga tolda nga daw sa estranghiro. Nag-istar da sa mga tolda ang iya ungà nga si Isaac kag ang iya apo nga si Jacob, nga kaibahan nga miyugpanubli sa pangakò ng Dios. ¹⁰Ginghimò ini ni Abraham kay ginahuyat niya ang syudad nga may malig-on gid nga pundasyon, nga ang Dios mismo ang nagplano kag nagpatindog.

¹¹Tungod da sa pagtuo, nakabaton ng abilidad nga makaongà pa si Abraham, abir maguyang na gid siya kag abir baog ang iya asawa nga si Sara, tungod kay nagpati siya nga masaligan ang Dios nga nagpangakò sa iya. ¹²Ngani tunà kay Abraham, nga wayà na gid ning paglaom nga makaongà, naghalin ang mga lahi nga pareho kadamò ng mga bituon sa langit kag pareho da ng baybay sa alihid ng dagat nga indì mabilang.

¹³Ini tanan nga tawo hay nagkamatay nga nagatuo. Abir wayà ninda nabaton ang mga gingpromisa ng Dios mintras buhi pa sinda, sigurado gid kag kalipay sinda nga magaabot ang adlaw nga mababaton gid ninda ang inda ginapaabot. Ging-akò ninda nga sinda hay mga estranghiro lang gid kag bukon taga-diri sa ini nga kalibutan. ¹⁴Ang mga tawo nga nagahambay nang tyad inà hay nagapakilaya nga ginapangità pa ninda ang banwa nga para gid sa inda. ¹⁵Wayà na ninda ginaisipa ang lugar nga inda ginghalinan, kay kung ginaisip ninda, may tsansa pa sinda nga makabalik didto. ¹⁶Pero ang inda ginghimò, gingpalabi gid ninda ang mas maayo

^{11.5b} Basaha sa Gingtunaan 5:24 sa Septuagint bersyon ng Griego.

nga lugar, kag ini hay wayà ning iban kundi ang syudad nga yadto mismo sa langit. Ngani wayà ginakahuyà ng Dios nga siya hay tawagon ninda nga inda Dios. Sa matuod lang, gingpreparahan niya sinda ning isa ka syudad.

¹⁷ Tungod sa pagtuo, gingdaya ni Abraham para ihalad ang iya ungà nga si Isaac nang gingtilawan siya ng Dios. Nagsugot si Abraham nga ihalad ang iya bugtong nga ungà, abir nabaton niya ang mga pangakò ng Dios ¹⁸ parti sa iya ungà nga nakasulat, “Kay Isaac, magahalin ang imo mga lahì nga akon gingpangakò.”^t ¹⁹ Kay nagapati siya nga kung mamatay gida si Isaac, mahihimò ng Dios nga buhion siya. Ngani naibalik si Isaac kay Abraham, daw sa nabuhì siya halin sa pagkamatay.

²⁰ Tungod sa pagtuo, gingbendisyunan ni Isaac ang iya mga ungà nga sina Jacob kag Esau nga maging maayo ang inda kabuhì sa paabuton nga mga adlaw.

²¹ Tungod sa pagtuo, nang malapit na mamatay si Jacob, gingbendisyunan niya ang iya mga apo nga mga ungà ni Jose. Kag nagsamba siya sa Dios mintras nagapanukod sa iya sungkod.

²² Tungod sa pagtuo, naghambay si Jose nang malapit na siya mamatay, nga ang mga Israelita hay mahalín sa Egipto, kag nagbiling siya nga day-on ninda ang iya mga tuy-an kung maghalin na sinda.

²³ Tungod sa pagtuo, ang mga ginikanan ni Moises hay wayà mahadlok nga magsuway sa sugò ng hari, kay pagkatapos nga ging-ungà siya, nang nakità ninda nga guwapo ang inda lapsag, gingtagò ninda ini sa suyod ng tuyo ka bulan.

²⁴ Kag tungod sa pagtuo, wayà nagsugot si Moises nang may edad na siya nga tawagon pa siya nga ungà ng prinsesa nga ungà ng Faraon.^u ²⁵ Gingpalabi niya ang mag-antos kaibahan ang mga tawo ng Dios kaysa sa magpangalipay sa salà sa matag-od lang nga tyempo. ²⁶ Gingkabig niya nga mas maayo pa gid ang pagpakamaayo nga iya mababaton kung mag-antos siya ng mga kahuy-anan para kay Kristo kaysa sa mga manggad nga mabaton niya sa Egipto. Kay gingpalabi niya ang bayos nga paabuton. ²⁷ Kag tungod sa pagtuo, naghalin si Moises sa Egipto nga wayà nahadlok nga mahangit ang hari sa iya. Kay nagpadayon siya nga daw nakikità niya ang Dios nga indì makità. ²⁸ Tungod sa iya pagtuo, gingtunaan niya ang pagsilibrar ng ginatawag “Pista ng Pagligad ng Anghel.” Gingsugò

^t11:18 Basahà sa Gingtunaan 21:12.

^u11:24 Faraon: ang gusto silingon, hari ng Egipto.

niya ang tanan nga Israelita nga pahiran ninda ning dugò ng karnero ang inda mga pwertahan, kay basi kung patyon sinda ng anghel nga magapamatay ng mga panganay mintras ligaran sinda.

²⁹ Tungod sa pagtuo, nakatabok ang mga Israelita sa Mapuya nga Dagat nga daw nagapanaw lang sinda sa uga nga dutà. Pero nang gingtilawan ng mga taga-Egipto nga magtabok, nagkalumos sinda.

³⁰ Tungod sa pagtuo, nagmartsa ang mga Israelita palibot ng syudad ng Jerico sa suyod ng pito ka adlaw, pagkatapos natumpag ang pader diri.

³¹ Tungod sa pagtuo, si Rahab nga nagabaligyà ng iya lawas hay wayà mapatay kaibahan ng mga taga-Jerico nga wayà nagtuman sa Dios, kay gingbaton niya sa iya bayay kag gingprotiksyunan ang mga espiya nga gingsugò ni Josue.

³² Ano pa ang akon ibalità sa indo parti sa mga tawo nga nagtuo sa Dios? Kuyang ang tyempo kung iistorya ko pa sa indo ang parti kana Gideon, Barak, Samson, Jefte, David, Samuel kag sa mga mensahiro ng Dios nang una. ³³ Paagi sa inda pagtuo, gingpangperdi ninda ang mga gingharian, nagdumaya sinda ning matarong, kag nabaton ninda ang mga gingpangakò ng Dios sa inda. Paagi sa inda pagtuo, wayà sinda pagkauna ng mga leon, ³⁴ wayà sinda nasunog sa nagadabadaba nga kalayo, kag nalikawan ninda ang kamatayon sa espada. Ang iban sa inda maluya-luya gid pero gingpakusog sinda ng Dios. Naging maisog sinda sa inaway kag naperdi ninda ang mga sundalo ng mga taga-iban nga lugar. ³⁵ May mga babayi da nga inda mga ungà nga namatay hay nabuhì liwat. Ang iban hay gingsakit hasta mapatay, kay indì gid sinda magsugot sa kundisyon nga kung magtalikod sinda sa inda pagtuo buhian sinda. Kay nasayuran ninda nga magaabot ang adlaw nga buhion sinda ng Dios kag mababaton ninda ang mas maayo gid nga kabuhì. ³⁶ Ang iban sa inda hay ging-nginitlan kag gingpalatigo, kag may iban da nga gingpanggapos kag ginpangpriso. ³⁷ Gingbugoy sinda hasta mapatay, ginglagari sinda hasta mautod, kag gingpangpatay sinda sa espada. Nagasinaylo-saylo sinda sa iba-iba nga lugar nga nakabarò ning panit ng karnero kag kambing, kapobre-pobre gid sinda, gingpasakitan kag gingpintasan ng mga tawo. ³⁸ Napilitan sinda nga magpanagò sa malangkag nga lugar, sa kabukiran, sa mga kuyba, kag sa mga buhò ng dutà. Pero sa matuod lang, ang mga malain nga mga tawo diri sa kalibutan hay indì bagay nga mag-kaibahan sa inda.

³⁹ Sinda tanan hay ginadayaw paagi sa inda pagtuo, pero wayà ninda nabaton sa inda tyempo ang gingpangakò ng Dios. ⁴⁰ Kay may mas maayo pa nga plano nga gingpreparar ang Dios para sa aton, kay gusto niya nga kita hay makaibahan ninda para magbaton ng pagpakamaayo pag tumanon na niya ang iya gingpangakò.

Magpadayon kita sa Pagdyagan

12 ¹ Niyan, kung parti sa aton nga nagatuo, ang aton halimbawà hay pareho sa mga nagadyagan sa palumnaan nga ginapalibutan ng madamò nga mga tawo nga imaw ang mga nagpamatuod ng inda pagtuo sa Dios. Ngani bayaan na naton ang mga salà nga nagapugong sa aton, ang tanan nga butang nga nagapabug-at sa aton pagdyagan. Magpadayon gid kita sa pagdyagan nga may pagtiis nga yarà sa aton atubangan hasta sa katapusan.

² Isentro naton ang aton panirò kay Hesus nga imaw ang nauna bilang pinunò kag nagtapos sa pagdyagan ng pagtuo. Ging-antos niya ang paglangsang sa krus kag gingbaliwayà niya ini nga kahuy-anan, kay ginghunàhunà niya ang kalipay nga nagahuyat para sa iya. Kag niyan yadto na siya nagapungkò sa tuo hampig ng trono ng Dios.

³ Hunahunaon nindo ning maayo kung pauno ging-antos ni Hesus ang mga pagkuntra sa iya ng mga makasasalà nga tawo, agud indì magluya ang indo tagipusuon kag indì maduyà ang indo pagporsige.

Kahinangyan Tiison ang Pagdisiplina

⁴ Ang matuod, wayà pa da ning may gingpatay sa indo tungod sa indo paglaban sa pagkuntra ng mga makasasalà nga tawo. ⁵ Ano, nalimutan na ba nindo ang laygay ng Dios sa indo bilang iya mga ungà? Nakasulat sa Kasulatan,

“Ungà ko, ayaw pagbaliwayaa ang pagdisiplina ng GINOO sa imo. Ayaw magpangluya kung ginasabyaw ka niya.

⁶ Kay ginadisiplina ng GINOO ang iya mga ginapalanggà, kag ginabunay niya ang tanan nga ginakabig niya nga iya mga ungà.”^v

⁷ Ngani tiison nindo ang mga pagdisiplina nga nagaabot sa indo, kay ginakabig kamo ng Dios nga iya mga ungà. Sin-o ang ungà nga wayà ginadisiplina ng iya tatay? ⁸ Kung wayà kamo ginadisiplina ng Dios pareho ng naagihan ng tanan nga iya ungà, bukon niya kamo matuod nga mga ungà. ⁹ Di ba gingdisiplina kita ng aton lawasnon

^v12:6 Basaha sa Kawikaan 3:11-12.

nga mga tatay, kag tungod diri ginatahod naton sinda? Mas lalò pa gid nga magpasakop kita sa pagdisiplina ng aton espirituhanon nga Tatay, agud magakabuhì kita hasta san-o. ¹⁰ Ang aton mga tatay diri sa dutà hay gingdisiplina kita sa matag-od nga tyempo sunò sa inda ginaisip nga makakaayo sa aton. Pero ang Dios hay nagadisiplina para sa aton gid kaayuhan, agud makaparte kita sa iya banal nga kinaugali. ¹¹ Mintras ginadisiplina kita niyan, wayà kita nalilipay kundì nagakalisod. Pero sa ulihi, magabunga ini nga pagdisiplina ning katawhayan, kay nasanay na kita paagi diri, magaresulta ini ning matarong sa aton kabuhì.

Mga Bilin kag mga Paandam

¹² Nganì pakusuga ang indo maluya nga lawas kag tipuna ang nabibilin nindo nga kusog. ¹³ Magpanaw kamo sa tadlong nga dayan agud indì kamo mapakì, kundì mag-ayo ang siki nga napakì.

¹⁴ Tinguhaa nga maging maayo ang indo relasyon sa tanan nga tawo, kag tinguhaa da nga maging matarong ang indo pagkabuhì. Kay kung bukon matarong ang indo pagkabuhì, indì nindo makità ang Ginoo. ¹⁵ Maging alerto kamo kay basì kung may igwa sa indo magapalayò sa grasya ng Dios, kag basì kung may igwa sa indo magpanggulo pareho ng isa ka sirà nga prutas sa basket nga nagatapon sa iban, kag madamò ang nasisirà. ¹⁶ Maging alerto da kamo nga wayà ning abir isa sa indo ang maghimò ning imoral kag magbaliwayà ng mga butang nga espirituhanon pareho ni Esau. Kay gingbaligyà niya ang iya karapatan bilang panganay para sa isa lang ka pagkaon. ¹⁷ Nasayuran da nindo nga nang ulihi gusto niya nga mabaton ang bendisyon para sa pagiging panganay pero wayà siya pagtaw-i, abir nag-uwang pa siya. Kay wayà gid ning paagi nga maghinuysoy siya sa iya ginghimò.

Ang Bukid ng Sinai kag ang Bukid ng Sion

¹⁸ Ang indo pagpalapit sa Dios bukon pareho ng pagpalapit ng mga Israelita. Nagpalapit sinda sa Bukid ng Sinai nga nakikità ninda, kag ini hay bukid nga nagadayab, may makahiyadlok nga kaduyom, kag may makusog nga hangin. ¹⁹ May nabatian sinda nga tunog ng budyong kag may nagahambay pa. Kag pagkabatì ninda ng adto nga bosis, nagpakitluoy sinda nga kung puydi indì na siya maghambay sa inda. ²⁰ Kay hinadlukan gid sinda sa iya gingsiling, “Ang bisan sin-o, abir hayop nga magpalapit sa bukid dapat nga buguyon hasta

mapatay.”^w ²¹ Makahiyadlok gid ang inda nakità didto kag abir ngani si Moises naghambay, “Nagapangurog ako sa kahadlok.”^x

²² Pero nagpalapit kita sa Bukid ng Sion, sa syudad ng Dios nga buhì, sa langitnon nga Jerusalem, sa malipayon nga punsyon nga may mga anghel nga indì mabilang. ²³ Nagpalapit kita sa pagtipon-tipon ng mga ginakabig nga panganay nga mga ungà ng Dios, nga ang inda mga pangayan hay nakasulat na didto sa kalangitan. Nagpalapit kita sa Dios ng tanan nga imaw ang hukom, kag sa mga espiritu ng mga tawo nga gingpakamatarong ng Dios kag wayà na gid ning salà. ²⁴ Nagpalapit kita kay Hesus nga imaw ang miyugpatungà ng bag-o nga kasugtanan. Ang iya dugò nga gingwisik hay nagapamatuod nga gingpatawad na kita sa aton mga salà, kag mas maayo pa ini kaysa sa dugò ni Abel nga nagapakitluoy ning bayos.^y

²⁵ Ngani mag-andam kamo kag indì magpabungoy sa ginahambay ng Dios sa indo. Ang mga tawo nang una nga nagpabungoy sa paandam ng Dios sa inda diri sa dutà hay wayà makalikaw sa parusa. Ngani pauno kita makalikaw sa parusa kung ipasuyod kag ipalapos naton sa talinga ang paandam nga halin sa kalangitan? ²⁶ Tungod sa bosis ng Dios, naghuyag nang una ang dutà. Pero nagpangakò siya niyan, nga huyagon pa gid niya ning kaisa pa, bukon lang ang dutà kundì patì na ang langit.^z ²⁷ Ang hambay nga “kaisa pa” hay klaro nga ginapakità nga duyaon na niya ang tanan nga puydi mahuyag nga ginghimò, kag ang indì mahuyag imaw ang mabibilin.

²⁸ Ngani permi kita magpasalamat sa Dios kay nababaton na naton ang iya gingharian nga indì mahuyag. Magsamba kita sa iya sa paagi nga iya nagustuhan, nga may pagtahod kag kahadlok. ²⁹ Kay kung magparusa ang aton Dios hay daw sa kalayo nga nagapang-upos.

Ang Pagtudlò parti sa Moral nga mga Butang

13 ¹ Magpadayon kamo sa paghinigugmaan bilang mga kauturan ni Kristo. ² Ayaw kamo malimot sa pagbaton ng mga taga-iban nga lugar sa indo bayay. Kay paagi diri, may pila ka mga tawo nga wayà nakakasayod nga nakakapadayon galì sinda ning mga anghel. ³ Dumduma nindo ang mga nakakulong, nga daw kamo hay

^w12:20 Basaha sa Exodo 19:12-13.

^x12:21 Basaha sa Deuteronomio 9:19.

^y12:24 Basaha Gingtunaan 4:10.

^z12:26 Basaha sa Hageyo 2:6.

nakakulong da nga kaibahan ninda. Imaw da ang mga ginapasakitan nga daw sa indo da ini lawas ginahimò.

⁴Dapat gid respituhon ang pag-asawa ng kada isa kag maging matutom gid sa isa kag isa ang mag-asawa. Kay husgahan ng Dios ang mga tawo nga naga-iba nga wayà makasay kag nagapangawatan.

⁵Likawi nindo ang paghigugmà sa kuwarta. Makuntinto kamo sa mga butang nga igwa kamo, kay naghambay ang Dios,

“Indì ko gid kamo pagbayaan o pagpabay-an.”^a

⁶Nganì makakasiling kita nga may kaisog,

“Ang GINOO imaw ang nagabulig sa akon,

nganì indì ako mahadlok. Ano ang mahihimò ng tawo sa akon?”^b

Ang Pagtudlò parti sa Espiritwal nga mga Butang

⁷Dumduma permi nindo ang mga nagadumaya sa indo nga nagtudlò sa indo ng hambay ng Dios. Hunàhunaa nindo ning maayo ang bunga ng inda pagkabuhì. Patuyari nindo ang inda pagtuo.

⁸Si Hesu-Kristo hay wayà gid nagabag-o nang una kag niyan, kag imaw da siya sa wayà katapusan. ⁹Ayaw kamo magpadaya-daya sa iba-iba nga mga pagpanudlò kag iba kaysa sa kamatuuran nga indo nabaton. Maayo nga mapalig-on ang aton kaugalingon paagi sa grasya ng Dios, kag bukon sa pagsunod sa mga layi parti sa mga pagkaon. Wayà gid ning puyos ang pagsunod ng mga tawo sa inà nga mga layi. ¹⁰Kita nga mga nagatuo hay may altar, kag wayà otoridad nga magkaon sa aton altar ang mga Judio nga nagahalad sa inda sambahan.

¹¹Kay sunò sa Kasuguan, ang dugò ng mga hayop nga halad sa pagpakalimpyo sa salà ng mga tawo hay ginadaya ng pinakapunò ng mga parì didto sa Pinakabanal nga Lugar, pero ang lawas ng adto nga mga hayop hay ginadaya sa luwas ng kampo kag didto ginasunog. ¹²Kag pareho da diri ang natabò kay Hesus kay didto da siya namatay sa luwas ng banwa, agud paagi sa iya dugò limpyuhon niya ang mga salà ng tawo. ¹³Nganì magkadto kita kay Hesus sa luwas ng kampo kag didto maagihan da naton ang naagihan niya nga kahuy-anan. ¹⁴Kay wayà ning permamenti nga syudad diri sa kalibutan nga para sa aton nga mga nagatuo, kundì nagahuyat kita ning permamenti nga syudad sa paabuton. ¹⁵Nganì maghalad kita permi ning pagdayaw sa Dios paagi kay Hesus. Imaw ini ang

^a13:5 Basaha sa Deuteronomio 31:6,8.

^b13:6 Basaha sa Salmo 118:6.

bunga nga nagahalin sa aton mga bibig nga nagadiklara nga ang Dios ang Ginoo. ¹⁶ Ayaw kamo malimot nga maghimò ning maayo kag magbinuligan sa isa kag isa, kay imaw ini ang mga halad nga nagatao ning kalipay sa Dios.

¹⁷ Tumana nindo ang mga nagadumaya sa indo kag magpasakop kamo sa inda mga ginasugò, kay nagapadayon sinda sa pag-asikaso ng indo espirituhanon nga kabuhì. Pag maabot ang adlaw, manabat sinda sa Dios parti sa inda pagdipara sa indo. Kung tumanon nindo sinda, magaserbisyo sinda nga may kalipay; pero kung indì, magakalisod sinda kag indì ini mapuslan nindo.

Ang Pangabay kag ang mga Pangamuyo

¹⁸ Ipangamuyò nindo kami permi kay sigurado kami nga malimpyo ang amon konsinsya kag nagatinguhà gid kami nga maghimò ning tamà sa tanan nga butang. ¹⁹ Lalò na gid nga ginapangabay ko nga ipangamuyò nindo sa Dios nga pabalikon ako dirà sa indo nga daan.

²⁰ Ang Dios ang nagatao sa indo ng katawhayan. Siya ang nagbuhì halin sa kamatayon ng aton Ginoo nga si Hesus, nga imaw ang wayà ning kapareho nga Miyugbantay sa aton bilang iya mga karnero. Kag tungod sa iya dugò gingpamatuuran niya ang kasugtanan nga wayà katapusan. ²¹ Kabay nga itao niya sa indo ang tanan nga maayo nga butang nga kahinangyanon nindo, agud mahihimò nindo ang iya kabubut-on. Kag kabay nga paagi kay Hesu-Kristo, himuon niya sa aton kabuhì ang nakakapalipay sa iya. Sa Dios ihalad naton ang paghimayà abir san-o. Kabay pa!

Ang Pangkatapusan nga mga Bilin

²² Mga kauturan kay Kristo, nagapangabay ako nga pamatian nindo ning maayo ang akon laygay, kay matag-od lang da ini nga sulat ko sa indo. ²³ Gusto ko masayuran nindo nga ang aton utod nga si Timoteo hay gingpaluwas na sa prisuhan. Kung mag-abot siya nga daan, makarà ako dirà sa indo kaibahan niya.

²⁴ Kamusta na lang sa tanan nga mga nagadumaya sa indo dirà kag sa tanan nga tawo ng Dios. Nagapangamusta da sa indo ang aton mga kauturan nga taga-Italia.

²⁵ Kabay pa nga pakamaayuhon kamo tanan ng Dios.